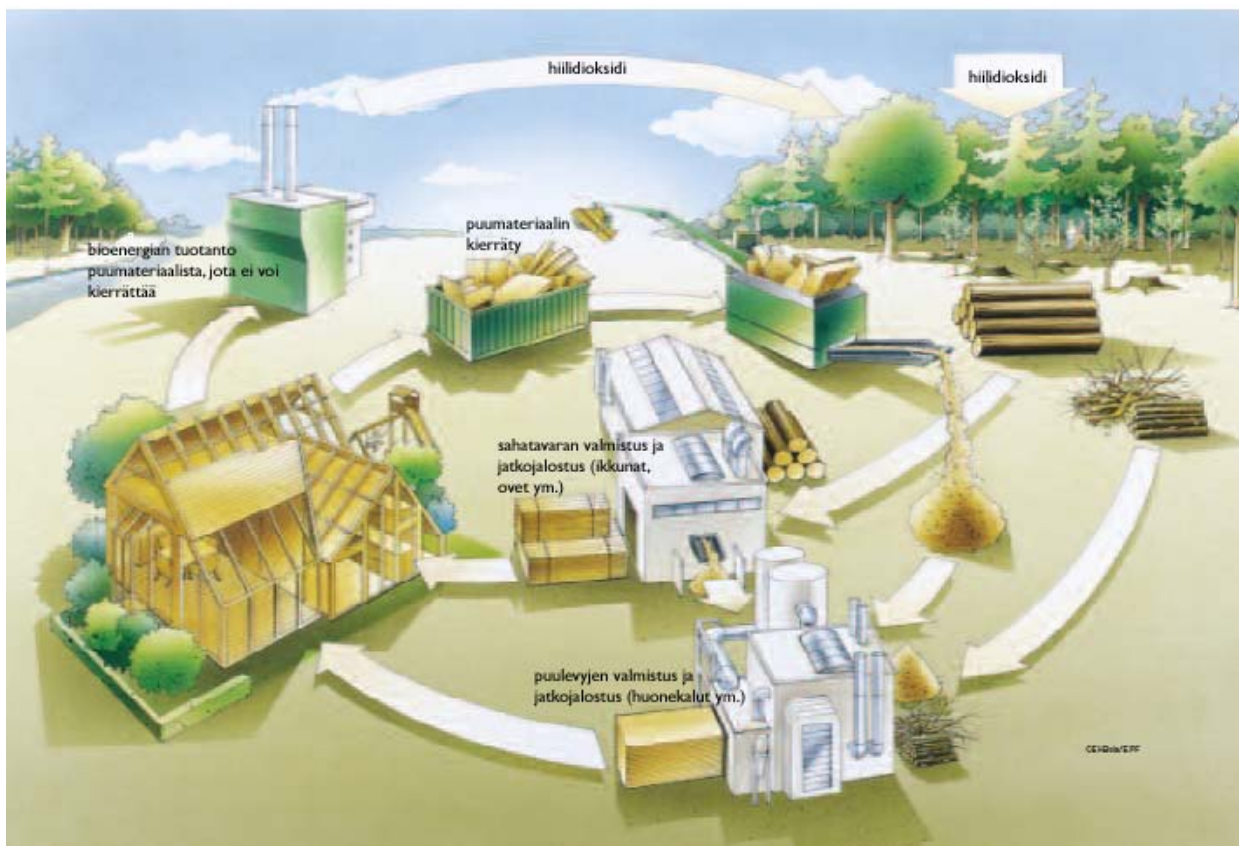

Puu- ja erityisalojen liiton elinkeinopoliittiset hallitusohjelmatavoitteet

25.8.2010

Puutuoteteollisuus perustuu hiilineutraaliin raaka-aineeseen ja sen varaan voidaan rakentaa tulevaisuuden vähähiilistä teollista toimintaa. Kasvavan ympäristötietoisuuden lisääntyessä sekä etsittäessä keinoja torjua ilmaston lämpenemistä, on uusiutuvaan puuraaka-aineeseen pohjautuvilla erilaisilla tuotteilla kasvavat mahdollisuudet kilpailla uusiutumattomista raaka-aineista valmistettujen tuotteiden kanssa. Suomea tulee pyrkiä määrätietoisesti kehittämään vihreän kasvun taloudeksi. Puutuoteteollisuuden edistäminen on osa tätä tavoitetta.

Puun ja puutuotteiden hiilikierto

EU maista Suomella on suurimmat metsävarat heti Ruotsin jälkeen. Metsätaloutemme ja metsäteollisuutemme ovat maailman kehittyneimpien joukossa. Täten Suomen on järkevää pyrkiä hakemaan suhteellista etua maailman markkinoilla metsäteollisuudesta, myös pyrittäessä luomaan uutta vihreää kasvua. Kestävästi hoidetuissa talousmetsissä puilla on tilaa kasvaa ja kasvu on täten nopeampaa kuin hoitamattomissa metsissä. Nopea kasvu merkitsee, että myös hiilidioksidi sitoutuu puubiomassaan nopeammin kuin hoitamattomissa metsissä. Jokaista kuutiometrin puutuotemäärää vastaavaa kasvua kohden puu sitoo n. 0,9 tonnia hiilidioksidia. Puiden kasvettua määrämittaansa hiilen sitoutuminen hidastuu merkittävästi. Tällöin hiilen sitomisen näkökulmasta ja taloudellisestikin katsottuna puut on järkevää korjata ja tehdä tilaa uudelle kasvulle ja täten uudelle hiilen sitoutumiselle. Kasvun aikana puuhun sitoutuneen hiilen varastoituminen voi tämän jälkeen jatkua puusta valmistetuissa tuotteissa. Metsien hiilivarantoja ei voida Suomessa merkittävästi kasvattaa, mutta puutuotteiden muodostamia hiilivarantoja voidaan edelleen lisätä huomattavasti, ja kun metsiä käytetään kestävällä tavalla, säilyvät samanaikaisesti myös metsien hiilivarannot suurina. Hiilivarantojen näkökulmasta kannattaa puusta valmistaa nimenomaan pitkäikäisiä puutuotteita. Puutuoteteollisuus auttaa siis saamaan metsien hiilidioksidin sitomisesta maksimaalisen hyödyn.¹

Mitä korkeamman jalostusasteen tuotteita puusta valmistetaan, sen suurempi hyöty puuraaka-aineesta saadaan kansantalouden ja työllisyyden näkökulmasta. Rakennuspuusepän tuotanto, veneteollisuus ja huonekaluteollisuus ovat hyviä esimerkkejä korkean jalostusasteen puutuoteteollisuudesta, jossa puuraaka-aineesta saadaan lisäarvoa ja työpaikkoja sekä puunkorjuussa, sahoilla että jatkojalostuksessa.

Puutuotteiden elinkaaren päätyttyä, jopa vasta satojen vuosien jälkeen, voidaan puutuotteet suurelta osin kierrättää puutuoteteollisuuden raaka-aineeksi, esim. levyteollisuudelle, jonka tuotteista voidaan edelleen jalostaa esim. huonekaluja. Kierrätettäväksi sopimaton raaka-aine voidaan polttaa energiaksi, jolloin hiilidioksidipäästöt vastaavat puuhun sitoutuneen hiilidioksidin määrää – puu on siis hiilineutraali. Tulevina vuosina voitaneen tämänkin hiilidioksidi saada talteen, sillä hiilen talteenottoteknologia on jo nyt varsin kehittynyttä.

Puutuoteteollisuutta lisäämällä voidaan korvata tuotantoa joka perustuu uusiutumattomiin raaka-aineisiin, jonka tuotteita ei voida tehokkaasti kierrättää, joka vaatii suuret määrät energiaa ja joka tuottaa huomattavia hiilidioksidipäästöjä. Puurakentamisen lisääminen muun rakentamisen kustannuksella on tästä näkökulmasta kaikkein keskeisin tavoite ja olisi vaikutuksiltaan mutta ei kustannuksiltaan verrattavissa laajamittaiseen siirtymiseen fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta energiatuotannosta uusiutuvaan energiaan. Jokainen kuutio rakentamiseen käytettyä puuta vähentää hiilidioksidipäästöjä jopa 2 tonnia, koska puuhun kasvun aikana sitoutuneen 0,9 tonnin hiilidioksidimäärän lisäksi puun korvattaessa kilpailevia rakennusmateriaaleja jäävät syntymättä 1,1 tonnin hiilidioksidipäästöt. Näiden lukujen pohjalta on laskettu että 10 % lisäys puutalojen määrään Euroopassa vähentäisi hiilidioksidipäästöjä määrän joka vastaa ¼

---

¹ Tackle Climate Change, Use Wood (2006) CEI-Bois.

Kioto-sopimuksen edellyttämistä vähennyksistä.² Puurakentaminen on valtava mahdollisuus Suomelle paitsi yhteiskuntamme siirtämiseksi vihreään kasvun aikakauteen, myös luodaksemme vientituloihin perustuvaa kasvua, kun ympäristöystävällisen rakentamisen kysyntä jatkuvasti lisääntyy maailmanmarkkinoilla.

I Puutuoteteollisuuden aineelliset investoinnit, tutkimus ja kehitys (T & K)

- Puutuoteteollisuudessa sekä aineelliset, että aineettomat investoinnit ovat olleet erittäin alhaisia ja jalostusarvo on laskenut merkittävästi – erittäin huolestuttava kehitys, joka uhkaa alan tulevaisuutta
  - kokonaistuottavuus on Suomessa vähentynyt keskimäärin lähes 2 prosenttia vuodessa
    - samaan aikaan kokonaistuottavuus nousut edelleen esim. Ruotsissa
    - työn tuottavuus kuitenkin kasvanut Suomessakin

Jalostusarvon kasvattaminen ja sitä kautta laadukkaiden työpaikkojen synnyttäminen alalle edellyttää merkittäviä investointeja kiinteään pääomaan, tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Edellytyksenä myös osaavan työvoiman määrän kasvattaminen (katso osio V).

Tulevan hallituksen keskeinen haaste on luoda Suomessa edellytykset vihreälle kasvulle, jolla palautetaan Suomen kansantalous uudelle kestäväälle kasvu-uralle. Tätä tavoitetta varten on hallituksella käytössään kaksi keskeistä instrumenttia, verotus ja investointituet. Molempien osalta vihreän kasvun synnyttäminen edellyttää merkittäviä muutoksia, joiden avulla kannustetaan ja tuetaan yrityksiä suuntaamaan tuotantoaan vihreän kasvun mukaiseen tuotantoon. Näin voidaan luoda yrityksille riittävät kannusteet suunnata innovaatiotoimintaa ja kasvua ympäristön kannalta kestäville urille.

Hetemäen verotyöryhmä esitti maaliskuussa 2010 neljää eri mallia yritysverotuksen kehittämiseksi: 'klassinen', 'mukailtu klassinen', 'mukailtu nykymalli' ja 'ACE-malli' Näissä neljässä mallissa esitetään:

- tuloksesta maksettu yhteisövero alhaisemmaksi (nyt 26%; Hetemäen veroryhmän ehdotus 22% kaikissa muissa paitsi ACE-mallissa, jossa max 26% ja min. jopa alle 22%, riippuen yrityksen oman pääoman (nettovarallisuuden) suuruudesta)
- sijoitusten tuotosta (osingot, myyntivoitot ym.) maksettu pääomaveron ylös (nyt 28%; ehdotus kaikissa malleissa 30%)

---

² Ibid.

- nykyinen listaamattoman yhtiön osingon verovapaus (pääomaverotuksesta) poistettaisiin tai sitä rajoitettaisiin (poistettaisiin klassisessa mallissa ja ACE-mallissa, rajoitettaisiin mukailussa nykymallissa ja mukailussa klassisessa mallissa)

VM:n laskelmien perusteella neljästä vaihtoehdosta ACE-malli kannustaisi selvästi eniten yrityksiä kasvamaan investointien kautta. Kaikissa malleissa investointien pääomakustannukset laskisivat nykytasoon verrattuna, mutta ACE-mallissa tämä alentuminen olisi selvästi merkittävä.

Kesäkuun 2010 väliraportissaan verotyöryhmä esitti että ACE-mallin sijaan yritysverotusta kehitettäisiin 'mukaiillun nykymallin' mukaisesti.

Hallitusohjelmataavoite 1

Yritysverotusta tulisi kehittää Hetemäen verotyöryhmän esittämän ACE-mallin pohjalta, jotta yritysten kannusteet investoida lisääntyisivät riittävästi. Keskimääräinen yhteisöverotuksen taso tulee kuitenkin säilyttää 26 prosentissa ja pääomatulojen verotusta tulee kiristää enemmän kuin ko. mallissa (katso alla).

ACE-mallin mukaisten uudistusten lisäksi tarvitaan yrityksille erityisiä kannustimia kohdentaa kasvua vihreään teolliseen tuotantoon ja siihen liittyvään palvelutarjontaan. Ellei veropoliittisilla kannusteilla tueta nimenomaan vihreää teollista kasvua, vaarantuu yritystemme kansainvälinen kilpailukyky vihreiden tuotteiden kysynnän korvattessa perinteisten tuotteiden kysyntää maailmanmarkkinoilla tulevina vuosikymmeninä. Tarkoituksenmukaista olisi tukea nimenomaan tuotantoa, jossa arvonnäisyys tuotetaan mahdollisimman vähäisin hiilidioksidipäästöin, sillä tuotantotoiminnan hiili-intensiteetin lasku auttaisi Suomea saavuttamaan kansainväliset ilmastopömuksiin perustuvat veloitteensa kustannustehokkaasti. Hallituksen olisikin tehtävä analyysi siitä mitkä alat ja toiminnot, nykyiset ja tulevat, ovat hiili-intensiteetiltaan tiettyä tasoa alhaisempia, ja kohdentaa näihin veropoliittisia erityistukitoimenpiteitä. Analyysissä tulisi ottaa huomioon tuotteiden koko elinkaari ja asetettavat hiili-intensiteettirajat voisivat osin olla alakohdaisia. Yrityksille olisi myös varattava mahdollisuus itse osoittaa innovatiivisten tuotantoprosessiansa tai tuotteidensa alhainen hiili-intensiteetti, ja päästä näin tukitoimenpiteiden piiriin.

Hallitusohjelmataavoite 2

Vihreän kasvun verokannustepaketti; (katso myös rakentamisen hiilivero Hallitusohjelmantavoitteessa 3)

Alhaisen hiili-intensiteetin tuotantotoimintaan tulisi kohdentaa seuraavat verokannusteet:

- ***ACE-mallin mukainen yhteisöverokannan jousto alemmalla asteikolla yleiseen asteikkoon verrattuna; maksimi yhteisövero 26 prosentin sijaan esim. 23 prosenttia.***

- **T&K työn työvoimakustannuksien verovähennysoikeus, jolla palkitaan T&K työn lisäämisestä (ei T&K:n tasosta); tutkimusten mukaan näin voidaan tehokkaasti tukea innovaatiotoimintaa ja ko. verokannustin tukee hyvin Suomessa perinteisiä suoria T&K tukia, joita ei uusienverokannusteiden myötä tule vähentää.**
- **Immateriaalioikeuksista kertyvien tulojen verottaminen alemmalla verokannalla, tai muu vastaava kannustin, jolla palkitaan korkeatasoisesta osaamisesta ja sen tehokkaasta hyödyntämisestä.**
- **Henkilöstökoulutuksesta aiheutuvien kulujen verovähennysoikeus; näin yrityksille kannustin päivittää henkilöstön osaamista vastaamaan vihreän kasvun edellytyksiä.**

Vihreän kasvun erityiskannusteet eivät saa johtaa yhteisöverokannan alenemiseen kansantalouden tasolla, vaan niistä aiheutuvat kustannukset tulee kompensoida korottamalla ei-vihreän kasvun yhteisöverokantoja. Tämä tulisi tehdä ACE-mallin puitteissa, joko korottamalla maksimiverokantaa tai vähentämällä verokannan joustoa alaspäin niiden tuotantotoimintojen osalta, jotka eivät tule valituiksi vihreän kasvun erityisverokannustimien piiriin.

Suomi ei saa olla jo pitkään jatkuneen kansainvälisen yritysverotuskilpailun moottori. Nykyinen yhteisöverotuskanta, 26 prosenttia, vastaa OECD-maiden keskiarvoa ja on siten vastuullista olla alentamatta tätä tasoa. Valtion kestävyysvajeenkaan vuoksi ei yleinen verokannan alentaminen ole mahdollista. Verotuloja ei myöskään tule vähentää alentamalla ylimpiä ansiotuloveroasteita, kuten Hetemäen verotyöryhmä on esittänyt väliraportissaan, vaan progression jyrkkyys on säilytettävä vähintään entisellään. Valtion kestävyysvajetta voitaisiin sen sijaan paikata, ilman merkittäviä kansantaloudellisia haittavaikutuksia, kiristämällä pääomatulojen verotusta, joka on nykyisellään liian alhaisella tasolla suhteessa ansiotulojen verotukseen. Samalla myös pääomatulojen verotuksesta on tehtävä progressiivista. Ylimmällä progressiotasolla pääomatuloja tulisi verottaa vähintään 35 prosentin verokannalla

Hallitusohjelmataavoite 3

Vihreän kasvun investointiohjelma

Alhaisen hiili-intensiteetin aloja ja toimintoja tulisi verotuksen lisäksi tukea seuraavin suorien T&K tukitoimien avulla:

- **Alhaisen hiili-intensiteetin alojen kehittäminen TEM:n painopisteeksi**
  - **Esim. Syksyllä 2009 käynnistettyyn puutuotealan markkinoinnin ja kansainvälisen liiketoiminnan kehittämisohjelmaan (TEM) resursseja koko hallituskaudelle. (nyt resursseja varattu vuodeksi 2010)**
- **TE-keskusten kehittämisavustusten (investointeihin ja muuhun kehittämiseen), Tekesin T&K –rahoituksen ja Finnveran lainojen, takauksien, pääomasijoitusten ja vientitakuiden kohdentaminen alhaisen hiili-intensiteetin aloille**
  - **Esim. Tekesin puutuote- ja energiapuualan aktivointihankkeelle (2010-2013) merkittävästi resursseja ja jatkoaikaa**

- **Valtio aktiiviseksi aikaisen vaiheen pääomasijoittajaksi alhaisen hiili-intensiteetin aloille merkittävien pääomapanostuksin ja ilman tiukkoja tuottovaatimuksia, esim. Veraventure pääomasijoitusyhtiön kautta**

Hallitusohjelmataavoite 4

Puurakentamisen ja muun ympäristön kannalta kestävän rakentamisen edistämishjelma seuraavan hallituskauden merkittävimpien elinkeinopoliittisten tavoitteiden joukkoon; Suomesta kestävän rakentamisen ratkaisujen edelläkävijä

- **Suomeen Euroopan edistyksellisimmät rakentamisen määräykset jotka antavat kilpailullista etua ympäristöystävällisille ratkaisuille kuten puurakentamiselle myös kerrostalorakentamisessa, jossa puun käyttö ollut vähäistä**
  - **Palomääräyksistä poistettava jaottelu palaviin ja palamattomiin materiaaleihin; Ruotsin mallin mukaan vain rakennustuotteen de facto palonkestävyydellä on oltava merkitystä (asiaa valmisteleva Ympäristöministeriön työryhmä antaa esityksensä 1.10.2010 mennessä)**
  - **energiatehokkuusvaatimukset päivitettävä elinkaariajattelun mukaisesti siten että energiatehokkuuslaskennassa huomioidaan myös rakennustuotteiden valmistus ja elinkaaren loppu**
  - **vaatimukset uusiutuvien/uusiutumattomien raaka-aineiden käytölle rakentamisessa**
- **rakentamisen hiilivero, jonka avulla merkittävää kilpailuetua vähän hiilidioksidipäästöjä aiheuttaville rakennustuotteille elinkaaritarkasteluun perustuen**
  - **hiilivuodon estämiseksi vero porrastettu siten että kaikkein ympäristöystävällisin rakentaminen verotonta; muutoin tuotanto voi siirtyä maihin joissa ei hiiliveroa**
    - **rakentamisen hiilijalanjäljen laskennassa käyttöön tätä tarkoitusta varten kehitettävä ISO 14067 standardi (valmistuu 2011 loppuun mennessä), osana tuotteiden CE merkintää**
      - **veron perustana rakennetun neliömetrin hiilijalanjälki**
- **Pohjoismaiden tasolla selvitettävä voitaisiinko samankaltaiset edistykselliset rakennusmääräykset ottaa käyttöön kaikissa alueen maissa; Pohjoismaisen sisämarkkinan luominen rakennustuotteille sellaisen sääntelyn varaan joka antaa kilpailuetua ympäristöystävällisille ratkaisuille; näin riittäviä kilpailullisia paineita, tieto-taitoa, uusia markkinoita ja skaalatuotantoetuja suomalaistuottajille (EU-tasolla rakennusmääräyksien harmonisointi ei näytä mahdolliselta)**

- ***julkiset rakennushankkeet edelläkävijöiksi ympäristöystävällisessä rakentamisessa***
  - ***julkisten hankintojen viherryttäminen; sekä valtio että kunnat***
    - ***Toimeenpantava Metsäalan strategisen ohjelman (MSO) alatyöryhmän valmistelemat ehdotukset koskien Suomen kansallisen puupohjaisten tuotteiden julkisten hankintojen politiikan kehittämistä (17.6.2010)***
    - ***Julkinen rakennuttaminen edelläkävijäksi rakentamisen hiilidioksidipäästöjen alentamisessa***
      - ***ISO 14067 standardin mukaisesti julkisen rakennuttamisen hiilijalanjäljelle asetettava katto***
  - ***huippuosaamisen kehittäminen; puurakentamisen ja paloturvallisuuden professorit***
  - ***puu tasavertaiseksi muihin rakennusmateriaaleihin verrattuna kaikessa rakennusalan opetuksessa***

II Puutuoteteollisuuden kokonaisvaltainen kehittäminen

- Ottaen huomioon alan merkittävät mahdollisuudet tuottaa tulevaisuuden vihreää kasvua, on perusteltua että alan kehittäminen on jatkossa hyvin koordinoitua ja määrätietoista.

Hallitusohjelmataavoite 5

Jatketaan metsäalan strategista ohjelmaa MSO (TEM) ja kansallista metsäohjelmaa (MMM) myös seuraavalla hallituskaudella. Pääpaino ohjelmissa on entistä enemmän korkean jalostusasteen teollisuustuotannon edellytysten parantamiseen, ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen puun käytön avulla ja puurakentamisen edistämiseen.

III Puuraaka-aine

- Suomessa tukkipuun hinta noussut kilpailijamaita enemmän; 2000-2008 vajaat 4 % vuodessa – suuri ongelma koska puuraaka-aineen osuus puutuoteteollisuuden kustannuksista lähes kolmannes
  - Tienvarsihinnoissa Saksa on Suomen ohella korkean puun hinnan alue; matalan puun hinnan alueita ovat Viro, Liettua, Tsekki ja myös Ruotsi

- erot puun hintatasoissa johtuvat lähinnä erilaisesta puun kysyntä- ja tarjontarakenteesta, mutta myös metsäteollisuuden tuotannon jalostusasteesta olevista eroista
  - mitä vähemmän tarjontaa suhteessa kysyntään ja mitä korkeampi jalostusaste, sitä korkeammat hinnat
    - korkean jalostusasteen Ruotsissa kuitenkin suhteellisen alhaiset hinnat
- Sahateollisuuden raaka-aineen hinnassa on tapahtunut poikkeuksellisen suurta vaihtelua
- Eri maiden puumarkkinat toimivat muiden maiden markkinoista riippumattomasti.
  - Venäjän tuonnin tyrehtyminen on lisäämässä Suomen teollisuuden riippuvuutta suomalaisesta puusta – ulkopuolisen tarjonnan väheneminen aiheuttaa hintapaineita
- puun tarjonta puutteellista – metsänomistajilla ei riittäviä kannusteita hoitaa metsiä ja myydä puuta
  - merkittävänä ongelmana metsäomistajuuden pirstaloituminen ja osin siitä johtuva ammattimaisen aktiivisen omistajuuden puute

Lisäämällä puun tarjontaa Suomessa saataisiin hintapaineita ja tarjonnan määrän heilahteluja tasattua. Tällöin myös alan työllisyyden vaihtelut olisivat vähäisemmät ja työllisyyden taso voisi olla korkeampi. Ympäristönäkökulmastakin hakkuita voidaan lisätä merkittävästi. Puun tarjontaa tulee lisätä sekä positiivisin että negatiivisin kannustein.

Hallitusohjelmataavoite 6

Metsäverotuksen kehittäminen puun tarjonnan lisäämiseksi: käyttöön hehtaariohtainen puun metsätalousmaksu, jonka kustannukset saisi vähentää puun/energiapuun myyntitulon verotuksesta. Täten metsänomistajille kannusteita suorittaa enemmän päätehakkuita ja harvennuksia.

Hallitusohjelmataavoite 7

”Metsätilakoon merkittävä kasvattaminen (50-100 ha) puumarkkinoiden ja metsätalouden kannattavuuden turvaamiseksi insentiivien avulla: luovutusvoiton veron huojennus kaupoissa, joissa tilakoko kasvaa, perikuntien ja kuolinpesien hallinta-ajan rajoittaminen, sukupolvenvaihdoshuojennus (vastaavasti kuin yrityksissä ja maataloudessa).”
(Metsä – kilpailukyky selvitys 2009 (MSO))

Hallitusohjelmataavoite 8

”Metsien käsittelymenetelmien hallittu monipuolistaminen metsien käyttöä ja hakkuita kannustavaksi, jotta muuttuva ja aikaisempaa monitavoitteisempi metsänomistajakunta hoitaisi metsäomaisuuttaan aktiivisesti ja tuottavasti. Suomen metsien puusto kasvaa enemmän kuin koskaan, metsänomistajakunnan tavoitteet ovat moninaisia ja tieto metsänkasvatuksen eri menetelmien taloudellisuudesta ja erilaisista mahdollisuuksista on lisääntynyt. Nämä mahdollistavat aikaisempaa monipuolisemmat ja metsänomistajien erilaisista tavoitteista lähtevät metsänkäsittelymenetelmät, joilla voidaan edistää raaka-puun tarjontaa markkinoille ja varmistetaan metsien hyvä kasvukunto tulevaisuudessa-kin.” (Metsä – kilpailukyky selvitys 2009 (MSO))

IV Energia

- Suomalaisen metsäteollisuuden energian kokonaishinta on ollut kilpailijamaihin nähden edullinen, myös pk-sektorilla;
  - kilpailuetu vähenee mutta säilyy myös 2011 käyttöön otettavan yleisen energiaverokorotuksen jälkeen (sosiaalituossa sovittu kompensatio työnantajien kela-maksun poistolle)
  - puutuoteteollisuudessa usean Keski-Euroopan maan tuottajilla on kuitenkin ollut kilpailuetua suhteessa suomalaisiin yrityksiin, koska niillä on ollut käytössä syöttötariffi.
- Hallitus päätti huhtikuussa 2010 mittavasta uusiutuvan energian tuotannon lisäämispaketista (ml. puuenergian syöttötariffi) ja myönsi luvat kahdelle uudelle ydinvoimalalle. Seuraavalla hallituskaudella keskeistä on näiden päätösten toteuttaminen kestäväällä tavalla ja täydentäen jo tehtyjä päätöksiä.

Hallitusohjelmataavoite 9

Suoritetaan hallituksen bioenergialinjausten ympäristövaikutusten arviointi ja selvitetään miten voidaan kustannustehokkaasti estää energiapuun korjaamisesta seuraavaa maaperän köyhtymistä, joka hidastaa puiden kasvua. Arvioitava myös energiapuun korjaamisen lisäämisen vaikutukset maaperän hiilivarantotaseeseen. Hallituksen energia-puutukien ehdoksi Kemera-lakiin polttamisesta syntyvän tuhkan palauttaminen metsään ja typpilannoittamisen lisääminen tms. tehtävään selvitykseen perustuvat toimet. Tässä yhteydessä on myös Kemera-lakia uudistettava siten, että kestävä metsätalouden tukien ehdoksi asetetaan vaatimuksia liittyen metsäalan töiden sosiaalisiin ulottuvuuksiin, kuten työoloihin. Kestävä metsätalouteen liittyy sekä taloudellisia, ympäristöllisiä että sosiaalisia ulottuvuuksia, mutta viimeksi mainitut on toistaiseksi jätetty Kemera-lain ulkopuolelle.

Hallitusohjelmatavoite 10

Hallituksen bioenergialinjausten negatiiviset vaikutukset metsänhoitoon on minimoitava; energiapuun kasvattaminen ei saa tulla taloudellisesti kannattavaksi, vaan energiapuun on aidosti oltava teollisuuden tarpeisiin kasvatettavan puun sivutuote. Kemera tukijärjestelmän perustarkoitus on oltava tukea oikea-aikaista metsänhoitoa teollisuuden puuhuollon näkökulmasta. Kemera-tukia ei saa kohdentaa energiapuun korjuuseen.

Hallitusohjelmatavoite 11

Puuenergian syöttötariffin toteutus siten että sillä ei ole vaikutuksia teollisuuden puun hintaan ja saatavuuteen. Syöttötariffi ei myöskään saa vääristää markkinoita ja muodostua tukiautomaatiksi, jolla ylläpidetään energialaitoksen yhteydessä tapahtuvaa tuotantoa, joka ilman tukia ei olisi kilpailukykyistä. Syöttötariffilla tuetaan alhaisen jalostusasteen energiapuutuotantoa. Jatkossa keskeistä on parantaa korkean jalostusasteen tuotannon edellytyksiä (katso osio I) sillä tämän kansantaloudelliset ja työllisyysvaikutukset, sekä ilmastopoliittiset vaikutukset, ovat huomattavasti suuremmat verrattuna puubioenergian tuotantoon.

Hallitusohjelmatavoite 12

Ilmastopoliittisten tavoitteiden, energiaomavaraisuuden, ja tulevaisuudessa kasvavan sähköntarpeen vuoksi on perusteltua myöntää lupa myös Fortumin Loviisan ydinvoimalalle, ehtona ollen pääkaupunkiseudun energiayhtiöiden merkittävä osakkuus voimalassa ja Helsingin seudulle rakennettava kaukolämpöputki. Pääkaupunkiseudun tulevaisuuden energian ja lämmön tuotantoa ei voida rakentaa puubioenergian varaan.

V Osaaminen

- amk- ja yliopistotutkinnon suorittaneiden osuus vuonna 2007 kaikista rekrytoiduista on puutuoteteollisuudessa pienin kaikista aloista ja on kaksi kertaa pienempi kuin seuraavana olevan toimialan. (EK:n henkilöstö- ja koulutustiedustelu 2007)
  - alhainen koulutustaso on merkittävä ongelma, koska pyrittäessä kohottamaan jalostusastetta ja luomaan innovatiivisia tuotteita ja palveluita tarvitaan korkeasti koulutettua osaavaa työvoimaa
- myös ammattikoulutasoisen työvoiman tarjonta ja osaaminen riittämätöntä. Opetusministeriön selvityksen perusteella (Maailman parasta metsä-, puu-, ja paperiosaamista. Metsäsektorin koulutuksen kehittäminen Suomessa. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:1) Yksi merkittävä syy ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan vähäisyyteen on työtehtävien puutteellinen kiinnostavuus.
  - merkittävä ongelma on että avoimiin opiskelupaikkoihin ei ole riittävästi hakijoita
  - rakennusalalla kaikilla koulutustasoilla puutteita puurakentamisosaaamisesta

Hallitusohjelmataavoite 13

Puutuotealan koulutuksen edistäminen; koulutuspaikkojen lisääminen ammattikouluissa, ammattikorkeakouluissa ja korkeakouluissa. Toimenpiteet alan opintojen vetovoiman lisäämiseksi ja opintojen sisältöjen kehittämiseksi. Korkeakoulutasolla puurakentamisen professuureja ja tutkijakoulu.

VI Infrastrukturi

- raaka-aineen, väli- ja lopputuotteiden kuljetuskustannukset merkittävä osa kokonaiskustannuksista
  - asettavat Suomen teollisuuden epäedulliseen kilpailuasemaan suhteessa Keski-Euroopan tuottajiin, jotka lähellä markkinoita
- toimivan infrastruktuurin merkitys keskeinen. Erityisesti tulee panostaa rautatiekuljetuksien kehittämiseen. Tämä on perusteltua ympäristö ja tehokkuusnäkökohdista johtuen. Öljyn hinnan ja fossiilisten polttoaineiden verotuksen kasvu voi myös tulevaisuudessa tehdä tiekuljetuksista entistä kannattamattomia.

Hallitusohjelmataavoite 14

Liikenneviraston Metsäteollisuuden infratarpeet -selvityksen toimenpidekokonaisuusvaihtoehto VE 1 (ratapainotus) (toimenpiteet julkaisusta suoraan lainattuja):

- ***Tiekohteiden (kelirikkoalttiit kuljetusreitit, sillat) erillinen lisärahoitus vv. 2012-2014 60 M€***
- ***Ratakohteiden (alempi rataverkko, terminaalit) erillinen lisärahoitus vv. 2012-2014 130 M€***
- ***Yksityistierahoitus pysyvästi tasolle 20 M€/v ja avustuskriteereihin mukaan myös tien merkitys tuotantoelämän kuljetuksille***
- ***Yksityistielain ja KEMERAn mukaiset avustukset yhdistetään (selvitys?)***
- ***Muilla toimilla edistetään kuljetustaloutta (kokonaispainot, CTI- teknologia, tienvarsisvarastot, biopolttoainekuljetusten edistäminen)***
- ***Erillisen lisärahoituksen rinnalla ehdotetaan normaalin perusrahoituksen turvaamista niin, että tärkeiden puunkuljetusreittien ylläpito ja ”määräaikaishuolto” on tehtävissä n. seitsemän vuoden kierrolla.***
- ***Samoin ehdotetaan yksityisteiden avustamisen normaalimenettelyyn sisällytettäväksi puuhuollon ja vastaavien tuotantotarpeiden merkitys avustuskelpoisuuden määrittelyssä.***